

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 7P/16/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6816201138
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2016:6816201138.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca, samosudcom JUDr. Ľubomírom Šablom, vo veci starostlivosti o mal. deti L.: Š., W.. XX.XX.XXXX E. C., W.. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, deti rodičov Y. L., W.. XX.XX.XXXX, M. F. Š.K. XX, M. Č. U. U. M. I. L. U. Ú. W. U. M. I. L. V. - Š. E. C. Y., W.. XX.XX.XXXX, M. F. Š. XX, v konaní začatom na návrh starej matky Y. L., W.. XX.XX.XXXX, M. F. Š. XX, o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti a určenie výživného, takto

rozhodol:

Zveruje maloleté deti L.: Š., W.. XX.XX.XXXX E. C., W.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Y.C. L., W.. XX.XX.XXXX, F. Š. XX.

Stará matka maloletých detí je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach. Ak predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletých detí v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletých detí, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Matka maloletých detí je povinná prispievať na výživu maloletých detí L.: Š., W.. XX.XX.XXXX E. C., W.. XX.XX.XXXX, na každé dieťa mesačným výživným po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám starej matky maloletých detí Y. L., W.. XX.XX.XXXX, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

Otec maloletých detí je povinný prispievať na výživu maloletých detí L.: Š., W.. XX.XX.XXXX E. C., W.. XX.XX.XXXX, na každé dieťa mesačným výživným po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám starej matky maloletých detí Y. L., W.. XX.XX.XXXX, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným súdu dňa 04.03.2016 stará matka maloletých detí Y. L., W.. XX.XX.XXXX žiadala zveriť maloleté deti L.: Š., W.. XX.XX.XXXX E. C., W.. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnila tým, že matka mal. detí má 10 detí, z toho 2 sú umiestnené vo výchovnom ústave. Sama vychováva 8 detí, nakoľko ich otec je toho času vo výkone trestu. Matka výchovu mal. detí nezvláda, navrhovateľka jej s výchovou intenzívne pomáha, chodí s deťmi k lekárovi, kupuje im stravu, oblečenie a pod. Ďalej uviedla, že mal. Š. L. vychováva od malička, má ho veľmi rada, ako aj jeho sestru C. L. a má záujem starať sa o nich aj v budúcnosti. Nikde nepracuje, je starobná dôchodkyňa, takže sa deťom môže plne venovať. Netrpí žiadnym závažným ochorením, ktoré by jej v

starostlivosti o maloletých mohlo brániť a je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu. Pri výsluchu na pojednávaní konanom dňa 04.04.2016 stará matka mal. detí doplnila, že mal. Š. je naučený na ňu, keď má ísť k matke plače.

Otec mal. detí pri svojom výsluchu na pojednávaní dňa 04.04.2016 uviedol, že nesúhlasí s tým, aby boli mal. deti súdnou cestou zverené do starostlivosti starej matky. Uviedol, že on si ich nedá, sú to jeho deti. Ďalej uviedol, že požiadal o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, aby mohol zabezpečovať starostlivosť o ne. Dodal, že nemá s matkou detí nič proti tomu, by deti boli fakticky u starej matky, avšak nechce, aby boli zverené súdne. Deti jej dali preto, že sa stala dopravná nehoda, pri ktorej zahynul synovec otca mal. detí (vnuk navrhovateľky), navrhovateľka to zle znášala a tak jej dali mal. Š. E. C., aby toto obdobie prekonala.

K tomu stará matka mal. detí na pojednávaní priznala, že stratu sedemnásťročného vnuka znášala ťažko, avšak išla po deti preto, lebo chcela rodičom s deťmi pomôcť, nakoľko vie, že s dvojčatami je veľa práce.

Kolízny opatrovník na predmetnom pojednávaní navrhol, aby súd zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti ich starej matky - navrhovateľky a rodičov zaviazal platením výživného v minimálnom zákonom rozsahu. Podľa neho totiž matka výchovu svojich mal. detí nezvláda. Dôkazom toho je aj to, že nad maloletými C. a F. bola nariadená ústavná starostlivosť v reedukačnom centre, taktiež maloleté deti N., E. E. N. boli dočasne odňaté zo starostlivosti rodičov a na šesť mesiacov sú umiestnené v reedukačnom centre. Nad maloletým Y. bol nariadený dohľad. Rodičia sú opakovane trestne stíhaní pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže. Matka nezabezpečuje starostlivosť o deti. Taktiež nezabezpečuje, aby deti chodili do školy, čím je zanedbávaná povinná školská dochádzka. U detí, ktoré sú momentálne mimo reedukačných zariadení, v súčasnej dobe u maloletého Y., registruje kolízny opatrovník záškoláctvo.

Matka mal. detí pri prešetrení pomerov kolíznym opatrovníkom uviedla, že s návrhom nesúhlasí z dôvodu, že otec mal. detí si podal žiadosť o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Starosta obce im našiel v obci Kameňany dom na prenájom, do ktorého sa chcú nastáňovať. Ďalej uviedla, že o mal. Š. sa stará matka stará od narodenia, o mal. C. asi 2 - 3 týždne. Mal. Š. u nej aj spáva, mal. C. iba asi 4 dni, ona sa zdržiava aj u starej matky aj u matky. Podľa jej vyjadrenia stará matka kupuje oblečenie iba pre mal. Š., ostatným deťom nekupuje nič.

Matka mal. detí sa pojednávania vo veci dňa 04.04.2016 nezúčastnila. Neúčast' na pojednávaní neospravedlnila. Doručenie predvolania na pojednávanie mal súd u nej vykázané riadne a včas. Vzhľadom na to, že súd nevzhladol dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, vec prejednal a rozhodol v zmysle § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v neprítomnosti matky mal. detí.

Súd v predmetnej veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu, a to návrhom, rodnými listami maloletých detí, rodným listom starej matky maloletých detí, správami a výsledkami lustrácií o prešetrení osobných, zárobkových, majetkových a rodinných pomerov rodičov, starej matky maloletých detí a maloletých detí, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca z prešetrenia rodinných a majetkových pomerov rodičov, všetkých ich detí a starej matky maloletých detí zo dňa 31.03.2016, spisom Okresného súdu Revúca sp. zn. 3P/9/2013, spisom Okresného súdu Revúca sp. zn. 6P/26/2015, najmä rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 6P/26/2015 - 29 zo dňa 25.05.2015, rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 7P/66/2015 - 83 zo dňa 23.11.2015, rozsudkom Okresného súdu Revúca sp. zn. 6P/11/2016 zo dňa 14.03.2016 a výsluchom a vyjadreniami otca, starej matky maloletých detí a kolízneho opatrovníka na pojednávaní dňa 04.04.2016.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

Maloleté deti L.: Š. E. C., I. W.. XX.XX.XXXX pochádzajú zo vzťahu rodičov C. Y., W.. XX.XX.XXXX E. Y. L., W.. XX.XX.XXXX. Z tohto vzťahu pochádza ďalších 7 mal. detí, a to Y. L., W.. XX.XX.XXXX, F. L., W.. XX.XX.XXXX, C. L., W.. XX.XX.XXXX, N. L., W.. XX.XX.XXXX, E. Y. L., W.. XX.XX.XXXX, Y. N. L., W.. XX.XX.XXXX E. Y. L., W.. XX.XX.XXXX. Matke sa dňa 10.02.2015 narodilo mal. dieťa Y. Y., ku ktorej nie je určené otcovstvo.

Nad výchovou mal. Y. L., W.. XX.XX.XXXX bol rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 8P/20/2013 - 59 zo dňa 15.07.2013 určené výchovné opatrenie - dohľad pre neplnenie povinnej školskej dochádzky, ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 6P/11/2016 - 49 zo dňa 14.03.2016 zrušený, nakoľko maloletý ukončil povinnú školskú dochádzku a pokračoval v štúdiu na Strednej odbornej škole v Revúcej. Zároveň bolo týmto rozsudkom nad výchovou mal. Y. L., W.. XX.XX.XXXX určené výchovné opatrenie - dohľad z dôvodu neplnenia si povinnej školskej dochádzky.

Rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 8P/20/2013 - 59 zo dňa 15.07.2013 bolo dané rodičom mal. detí napomenutie a nad výchovou mal. N. L., W.. XX.XX.XXXX, E. Y. L., W.. XX.XX.XXXX, Y. N. L., W.. XX.XX.XXXX určený dohľad pre neplnenie povinnej školskej dochádzky. Napriek tomu si tieto mal. deti naďalej opakovane a dlhodobo neplnili povinnú školskú dochádzku, navyše mal. N. E. N. sa dopúšťali aj protispoločenského konania - činov inak trestných a činov inak posudzovaných ako priestupky, za ktoré nebol stíhaný a priestupkovo riešený pre trestnú a priestupkovú nespôsobilosť spočívajúcu v nedostatku veku. Preto boli mal. N. L., W.. XX.XX.XXXX, E. Y. L., W.. XX.XX.XXXX E. Y. N.Á. L., W.. XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 6P/11/2016 - 49 zo dňa 14.03.2016 dočasne odňaté z osobnej starostlivosti rodičov a bol im nariadený pobyt na dobu šiestich mesiacov v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky - Reedukačnom centre Bačkov.

Predbežným opatrením tunajšieho súdu č. k. 7P/66/2015 - 32 zo dňa 16.09.2015 boli maloleté deti L.: F., W.. XX.XX.XXXX E. C., W.. XX.XX.XXXX dočasne odovzdané do starostlivosti Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody 267, 053 76 Mlynky z dôvodu dopúšťania sa protispoločenského konania - činov inak trestných a činov inak posudzovaných ako priestupky, za ktoré neboli stíhaní a priestupkovo riešení pre trestnú a priestupkovú nespôsobilosť spočívajúcu v nedostatku veku, taktiež po dovŕšení príslušného veku bolo proti nim vedené aj trestné stíhanie. Nad mal. F. L., W.. XX.XX.XXXX E. Y. C. L., W.. XX.XX.XXXX bola následne z týchto dôvodov rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 7P/66/2015 - 83 zo dňa 23.11.2015 nariadená ústavná starostlivosť v Reedukačnom centre Mlynky - Biele Vody 267, 053 76 Mlynky.

Pokiaľ ide o mal. deti L.: Š., W.. XX.XX.XXXX E. C., W.. XX.XX.XXXX, nad ich výchovou bol rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 3P/9/2013 - 87 zo dňa 11.06.2013 určený dohľad potom, ako bolo uznesením č. k. 3P/9/2013 - 86 zo dňa 11.06.2013 zastavené konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými a zrušené predbežné opatrenie č. k. 3P/9/2013 - 9 zo dňa 22.01.2013 v časti, v ktorej boli maloleté deti dočasne zverené do starostlivosti právnickej osoby - Detského domova Jesenské z dôvodu zanedbávania starostlivosti o mal. deti zo strany rodičov, až ohrozenia ich života. Rodičia nemali v čase začatia konania vo veci sp. zn. 3P/9/2013 pre deti prichystanú žiadnu výbavičku, žiadne oblečenie, postieľku ani kočík, v domácnosti nebolo zakúrené, nachádzali sa v nej šatníkové skrine a lôžka bez matracov, nebola tam zavedená elektrina ani pitná voda, ktorá bola čerpaná zo studne. V domácnosti sa nenachádzali žiadne potraviny okrem cca 3dcl kravského mlieka, ani žiadne hygienické potreby. V domácnosti bolo chladno. Neskôr sa pomery zlepšili, preto nedošlo k nariadeniu ústavnej starostlivosti a mal. deti boli z Detského domova Jesenské prepustené dňa 04.07.2013, avšak z dôvodu opatrnosti a sledovania zabezpečovania výchovy mal. detí zo strany rodičov bolo uložené vyššie uvedené výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou mal. detí. Uvedené výchovné opatrenie bolo rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 6P/26/2015 - 29 zo dňa 25.05.2015 zrušené z dôvodu zlepšenia pomerov a zabezpečovania starostlivosti o mal. deti zo strany matky, nakoľko otec mal. detí sa už v tom čase nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody.

V súčasnosti žije matka mal. detí v rodinnom dome, ktorý patrí starej matke mal. detí - navrhovateľke. Samostatne s mal. deťmi obýva kuchyňu a izbu, v ďalšej časti rodinného domu žije stará matka mal. detí so svojou rodinou. Domácnosť obývaná matkou je bez vody a elektriny, voda sa nosí od susedy, elektrina je čiastočne zabezpečovaná náhradným zdrojom - autobateriou. Domácnosť obývaná starou matkou má zavedenú vodu a elektrinu. V domácnosti s ňou bývajú jej synovia Y. L., W.. XX.XX.XXXX, zamestnaný v SLOVMAG a.s. Lubeník a N. L., W.. XX.XX.XXXX, nezamestnaný, vykonáva aktivačnú činnosť. Ďalej v domácnosti bývajú deti Y.W. L., W.. XX.XX.XXXX, a to V. L., W.. XX.XX.XXXX E. V. L., W.. XX.XX.XXXX a syn matky C. Y. Y. L.. Stará matka je starobnou dôchodkyňou jej dôchodok činí cca 314,70 Eur mesačne. Medzi matkou a starou matkou mal. detí sú nezhody. Mal. Š. spáva v izbe so starou matkou, používa ešte plienky, má dostatok oblečenia zabezpečovaného starou matkou. Mal. C. chodí k nej aj matke.

Zo správy obce Šivetice súd zistil, že nakoľko bývajú na dvore dve rodiny, často dochádza ku konfliktom, bitkám a hádkam, ktoré musí riešiť polícia. Obec dlhodobo rieši zanedbávanie povinnej školskej dochádzky u detí zo strany rodičov.

Matka mal. detí nevlastní žiadnu nehnuteľnosť ani motorové vozidlo, či inú vec značnej hodnoty, poberá v súčasnosti prídavky na 7 mal. detí vo výške 164,64 eur mesačne, z toho 47,04 eur mesačne na mal. deti Š. E. C.. Ďalej poberá rodičovský príspevok na mal. Y. Y., W.. XX.XX.XXXX.

Otec mal. detí je toho času vo výkone trestu odňatia slobody, zaradený do pracovného procesu, z ktorého mal naposledy príjem 121,40 Eur za mesiac január 2016, predtým podstatne nižší. Je celkovo osemkrát súdne trestaný. Nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, ani motorové vozidlo, či inú vec značnej hodnoty.

Na základe vykonaného dokazovania a v súlade s nižšie citovanou právnou úpravou súd dospel k nasledovným právnym záverom:

Podľa § 44 ods. 1 ZR náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba navzájom sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 44 ods. 2 ZR náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Podľa § 44 ods. 3 písm. a) ZR náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“).

Podľa § 44 ods. 4 ZR súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 1 ZR, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 ZR pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Podľa § 45 ods. 3 ZR v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 ZR osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 6 ZR rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Pri rozhodovaní o tom, či mal. deti L.: Š.M., W.. XX.XX.XXXX E. C., W.. XX.XX.XXXX zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti ich starej matky súd posudzoval, či rodičia zabezpečujú alebo môžu zabezpečiť starostlivosť o mal. deti, či stará matka spĺňa predpoklady potrebné na to, aby jej mohli byť mal. deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti a či je to v záujme mal. detí.

S prihliadnutím na vykonané dokazovanie je zrejmé, že otec mal. detí nemôže v súčasnosti zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. deti, nakoľko je vo výkone trestu odňatia slobody. Samotné podanie žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na tom nič nemení, pretože zatiaľ je stále vo výkone trestu odňatia slobody a vyhovieť jeho žiadosti je otázne. Súd zdôrazňuje, že rozhoduje podľa stavu, ktorý tu je v čase vyhlásenia rozhodnutia, nie podľa hypotetickej

situácie v budúcnosti. Ak v budúcnosti dôjde k podstatnej zmene pomerov, možno žiadať o zmenu rozhodnutia súdu. Avšak ani samotné podmienené prepustenie otca z výkonu trestu odňatia slobody samo osebe automaticky neznamená, že tento bude zabezpečovať, resp. bude schopný zabezpečiť osobnú starostlivosť o mal. deti.

Pokiaľ ide o matku mal. detí, súd sa stotožňuje vzhľadom na vykonané dokazovanie so stanoviskom kolízneho opatrovníka, že táto výchovu svojich detí nezvláda, o čom svedčia viaceré výchovné opatrenia uložené súdom a týkajúce sa jej viacerých detí, v minulosti aj mal. detí Š. E. C. a nariadenie ústavnej výchovy nad mal. F. E. C.. Taktiež súčasné prostredie, v ktorom matka s niektorými svojim deťmi žije, nesvedčí o dostatočnom zabezpečovaní starostlivosti o mal. deti. Školopovinné dieťa Y., ktorý s ňou býva v spoločnej domácnosti, naďalej zanedbáva povinnú školskú dochádzku napriek uloženému dohľadu nad jeho výchovou. Naproti tomu stará matka má pre mal. deti Š. E. C. vytvorené vhodnejšie podmienky a tieto sú na ňu citovo naviazané, mal. U. u nej prespáva stále a mal. C. väčšinu nocí v týždni. Navyše, ako aj potvrdil otec mal. detí, stará matka sa o mal. Š. E. C. fakticky osobne stará, tieto k nej majú vytvorenú citovú väzbu, preto má súd aj vzhľadom na vyššie uvedené za to, že zverenie týchto dvoch mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky rozhodnutím súdu je v ich záujme a je zosúladením právneho stavu so stavom faktickým. Vzhľadom na blízkosť domácností matky a starej matky mal. detí bude kontakt detí s matkou zabezpečený. Pokiaľ ide o tvrdenie matky mal. detí, že starosta obce im našiel v obci Kameňany dom na prenájom, do ktorého sa chcú nasťahovať, rovnako ako u otca mal. detí súd uvádza, že súd rozhoduje podľa stavu platného v čase rozhodnutia, nie vzhľadom na hypotetickú situáciu v budúcnosti, ktorá ak nastane, môže byť dôvodom na zmenu rozhodnutia súdu o výchove mal. detí.

Vzhľadom na uvedené súd zveril mal. deti do náhradnej osobnej starostlivosti ich starej matky a zároveň jej v zmysle § 45 ods. 3 ZR vymedzil rozsah jej práv a povinností vo vzťahu k mal. deťom v zmysle § 45 ods. 4 ZR.

Podľa § 45 ods. 7 cit. zákona vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 cit. zákona súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Podľa § 81 ods. 1 cit. zákona, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 65 ods. 1 zákona o rodine v platnom znení, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine v platnom znení, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým dieťa nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Pri rozhodovaní o určení výživného súd vychádzal z toho, že maloleté deti sú zdravé, ako aj z ich potrieb zodpovedajúcich ich veku. Nakoľko matka mal. detí poberá len štátne sociálne dávky a otec je toho času vo výkone trestu odňatia slobody a jeho príjem z pracovného procesu bol naposledy vo výške 121,40 Eur za mesiac, predtým podstatne nižší, súd určil rodičom prispievať na výživu maloletých detí v minimálnom rozsahu po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Výšku výživného súd považuje za primeranú možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom rodičov mal. detí. Keďže mal. deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti ich starej matky, t.j. prarodiča, súd zaviazal rodičov platiť výživné k jej rukám.

Podľa § 151 ods. 1 veta prvá OSP o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Keďže žiadny z účastníkov si náhradu trov konania neuplatnil, súd o nej v zmysle citovaného zákonného ustanovenia nerozhodoval.

Vzhľadom na uvedené a v súlade s citovanou právnou úpravou súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od doručenia tohto rozsudku cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, v štyroch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP - musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované, podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v platnom znení); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.